

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ ТА
СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему:

*«Особливості становлення індивідуальних стилів
медіакомунікації учнівської молоді в соціальних
мережах»*

Виконав: здобувач 2 курсу,
групи ПС-21-1вм
спеціальності 053 «Психологія»
Кузьмін А.В.
Керівник: Гаркуша І.В.
PhD з соц. ком., доц.

Дніпро
2023 р.

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи здобувача
Кузьміна Антона Володимировича

на тему: «**Особливості становлення індивідуальних стилів медіакомунікації учнівської молоді в соціальних мережах**»

Кваліфікаційна робота здобувача 2-го курсу, спеціальності 053 «Психологія» (у форматі магістр) (Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро, кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи) присвячена проблемі особливості становлення індивідуальних стилів медіакомунікації учнівської молоді в соціальних мережах.

У кваліфікаційній роботі теоретично узагальнено та емпірично верифіковано особливості становлення індивідуальних стилів медіакомунікації учнівської молоді в соціальних мережах та визначено засоби їх оптимізації.

У теоретичному розділі з'ясовано, що індивідуальний стиль медіакомунікації – це стійка сукупність індивідуально-своєрідних способів передавання повідомлень в умовах медіапростору, що забезпечує найбільш комфортну для особистості медіакомунікацію. Становлення індивідуального стилю медіакомунікації детерміноване, з одного боку, специфічними умовами комунікації в медіапросторі – інтерактивністю, мультимедійністю, просторовою віддаленістю, відносною анонімністю, обмеженістю сенсорного досвіду, з другого боку – індивідуально-психологічними характеристиками, а саме: типом психічної адаптації, типом спрямованості, соціально-психологічним настановленням, рівнем суб'єктивного благополуччя.

Виокремлено, що завдяки використанню методу глибинного інтерв'ю уможливилася дослідження прихованих мотивів та причин вибору способів медіакомунікації, їх суб'єктивних оцінок, а також особливостей процесу становлення індивідуального стилю медіакомунікації.

Визначено, що становлення індивідуального стилю медіакомунікації відбувається тоді, коли в особистості з'являється власний мотив медіакомунікації, для реалізації якого вона обирає найбільш комфортні способи та починає активно їх використовувати.

Проаналізовано можливі негативні аспекти становлення стилів медіакомунікації. Виявилося, що за компенсаторного стилю медіакомунікації спостерігається найнижчий рівень суб'єктивного благополуччя, а також дисбаланс реальних та віртуальних комунікативних практик на користь останніх. Все це може мати негативний вплив на соціалізацію особистості, інтенсивності міжособистісних контактів.

Визначено та описано чотири індивідуальні стилі медіакомунікації молоді в соціальних мережах: синхронний, комплементарний, компенсаторний та дифузний.

Проведено дослідження та за використання низки стандартизованих методик визначалися тип психічної адаптації, соціально-психологічне настановлення, тип спрямованості, рівень суб'єктивного благополуччя. Попри існування методів дослідження деяких особливостей взаємодії особистості з медіапростором, виявилося, що бракує методів, за допомогою яких можливо визначити способи

самопрезентації, встановлення контактів, створення повідомлень у соціальній мережі. За допомогою опитувальника також визначалися рівні активності використання медіаресурсів та соціальних мереж.

Завдяки використанню методу глибинного інтерв'ю уможлиблювалося дослідження прихованих мотивів та причин вибору способів медіакомунікації, їх суб'єктивних оцінок, а також особливостей процесу становлення індивідуального стилю медіакомунікації.

Перспективи подальшого дослідження вбачаються в дослідженні стилів медіакомунікації інших вікових груп користувачів різних медіаресурсів, визначенні особливостей взаємозв'язку змін індивідуальних стилів медіакомунікації та умов медіапростору.

Виявлені стильові особливості медіакомунікації учнівської молоді в соціальних мережах можуть бути використані в ході викладання медіаосвітніх курсів у ВНЗ, післядипломної психолого-педагогічної освіти; у подальших дослідженнях особистісних характеристик взаємодії з медіапростором у сфері медіапсихології, диференціальної та соціальної психології.

Перелік ключових слів: медіапростір, аутокомунікація, комунікація, медіакомунікація, молодь, соціальні мережі, індивідуальні стилі.

SUMMARY

Peculiarities of the Individual Media Communication Styles Formation of Young People in Social Networks

Master's Degree Project of the 2-th year student, speciality «Psychology» (Alfred Nobel University, Dnipro, Ukraine, Department of Innovative Technologies in Pedagogy, Psychology and Social Work) is devoted to the problem of the formation of individual styles of media communication among students in social networks.

In the qualification work, the peculiarities of the formation of individual styles of media communication of school youth in social networks are theoretically summarized and empirically verified, and the means of their optimization are determined.

In the theoretical section, it is clarified that the individual style of media communication is a stable set of individually unique ways of transmitting messages in the conditions of the media space, which provides the most comfortable media communication for the individual. The formation of an individual style of media communication is determined, on the one hand, by the specific conditions of communication in the media space - interactivity, multimedia, spatial remoteness, relative anonymity, limited sensory experience, on the other hand - by individual and psychological characteristics, namely: type of mental adaptation, type of orientation, social - psychological orientation, level of subjective well-being.

It was highlighted that thanks to the use of the in-depth interview method, it was possible to study the hidden motives and reasons for choosing media communication methods, their subjective evaluations, as well as the peculiarities of the process of forming an individual media communication style.

It was determined that the formation of an individual style of media communication occurs when an individual has his own motive for media communication, for the implementation of which he chooses the most comfortable methods and begins to actively use them.

Possible negative aspects of the formation of media communication styles are analyzed. It turned out that under the compensatory style of media communication, the lowest level of subjective well-being is observed, as well as an imbalance of real and virtual communicative practices in favor of the latter. All this can have a negative impact on the socialization of the individual, the intensity of interpersonal contacts.

Four individual media communication styles of young people in social networks are defined and described: synchronous, complementary, compensatory and diffuse.

A study was conducted and the type of mental adaptation, socio-psychological orientation, type of orientation, level of subjective well-being were determined using a number of standardized methods. Despite the existence of methods for researching some features of the interaction of an individual with the media space, it turned out that there is a lack of methods with which it is possible to determine methods of self-presentation, establishing contacts, and creating messages in a social network. With the help of the questionnaire, the levels of activity in the use of media resources and social networks were also determined.

Thanks to the use of the in-depth interview method, it became possible to study the hidden motives and reasons for choosing media communication methods, their subjective

evaluations, as well as the peculiarities of the process of forming an individual media communication style.

Prospects for further research can be seen in the study of media communication styles of other age groups of users of various media resources, determination of the features of the interrelationship of changes in individual media communication styles and the conditions of the media space.

The identified stylistic features of the media communication of student youth in social networks can be used in the course of teaching media education courses at universities, post-graduate psychological and pedagogical education; in further studies of personal characteristics of interaction with the media space in the field of media psychology, differential and social psychology.

Key words: media space, self-communication, communication, media communication, youth, social networks, individual styles.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ ОСОБИСТОСТІ З МЕДІАПРОСТОРОМ	7
1.1. Визначення поняття «комунікація»	7
1.2. Сутність та специфіка взаємодії особистості з віртуальним простором	14
1.3. Поняття та зміст феномену стилю	24
1.4. Концептуальна модель становлення індивідуальних стилів медіакомунікації молоді в соціальних мережах	37
Висновки до першого розділу	48
РОЗДІЛ 2 ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ СТИЛІВ МЕДІАКОМУНІКАЦІЙ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ	50
2.1. Організація та проведення емпіричного дослідження	50
2.2. Результати емпіричного дослідження	60
Висновки до другого розділу	87
ВИСНОВКИ	89
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	92
ДОДАТКИ	98